

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/547**z 21. marca 2017****o organizácii dočasného pokusu podľa smernice Rady 2002/56/ES, pokiaľ ide o hľuzy sadiva zemiakov pochádzajúce z pravých semien zemiaka***[oznámené pod číslom C(2017) 1736]***(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2002/56/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní so sadivom zemiakov ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 19,

keďže:

- (1) Nový vývoj v oblasti šľachtenia zemiakov sľubuje podstatné zníženie trvania rozvojových programov, umožňuje prístup k väčšej genetickej variabilite a rozvoj nových odrôd s kombináciami užitočných znakov.
- (2) Súčasné prijaté podmienky produkcie sadiva zemiakov sa opierajú o vegetatívne množenie hľúz zemiakov počas niekoľkých generácií. Vývoj uvedený v odôvodnení č. 1 však zahŕňa aj množenie zemiakov semenami, tzv. pravými semenami zemiaka. Postupy množenia začínajúce pravými semenami zemiaka sľubujú podstatné skrátenie času potrebného na vyprodukovanie dostatočného množstva sadiva zemiakov pre konečných používateľov pri súčasnom znižovaní rizika nárastu chorôb.
- (3) Hľuzy sadiva pochádzajúce z pravých semien zemiaka v súčasnosti nespĺňajú požiadavku, aby boli vyrobené v súlade s prijatými podmienkami, stanovenú v článku 2 písm. b) bode i) smernice 2002/56/ES, a preto je potrebné získať informácie o produkcii a uvádzaní takýchto hľúz sadiva na trh s cieľom zistiť, aké normy kvality a kontroly sú potrebné na zaručenie kvality a zdravia uvedených hľúz sadiva a určiť, v ktorom štádiu alebo za akých podmienok môžu vstúpiť do certifikačnej schémy. Preto je vhodné zorganizovať dočasný pokus podľa smernice 2002/56/ES, pokiaľ ide o hľuzy sadiva pochádzajúce z pravých semien zemiaka pod dohľadom príslušných orgánov.
- (4) Zdravie, identita a kvalita príslušných hľúz sadiva závisí od zabezpečenia kvality, identity a zdravia inováčných počiatočných a priebežných krokov vo výrobnom procese. Informácie týkajúce sa zdravia, identity a kvality pravých semien zemiaka a sadenic vypestovaných z takéhoto sadiva by sa preto mali zbierať a oznamovať, aby sa zabezpečilo, že hľuzy sadiva budú spĺňať požiadavky na základné sadivo zemiakov alebo certifikované sadivo zemiakov.
- (5) Existuje len málo poznatkov o zachovaní zdravia a dostatočnej odrodovej pravosti a čistoty v celom výrobnom procese hľúz sadiva pochádzajúcich z pravých semien zemiaka. Príslušné informácie by sa preto mali zbierať a oznamovať. Po niekoľkých rokoch by informácie, ktoré sa zozbierali, pokiaľ ide o odrodovú pravosť a odrodovú čistotu materiálu použitého pri pokuse, mohli byť potrebné preskúmať, a to s cieľom poukázať na prípadné problémy, ktoré by mohli mať vplyv na identifikáciu a kvalitu daného materiálu.
- (6) Členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na pokuse, by mali umožniť uvádzanie hľúz sadiva pochádzajúcich z pravých semien zemiaka na trh. V dôsledku inováčného výrobného procesu by výrobcovia mali byť oslobodení od

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 60.

určitých požiadaviek stanovených v smernici 2002/56/ES, a to najmä pokiaľ ide o minimálne veľkosti takýchto hľúz sadiva, ktoré sa majú uviesť na trh, odrodové aspekty, maximálny počet generácií na poli a výskyt vonkajších chýb.

- (7) V rámci pokusu by sa okrem všeobecných podmienok stanovených v smernici 2002/56/ES mali stanoviť aj špecifické podmienky na uvádzanie hľúz sadiva na trh. Takýmito podmienkami by sa malo zabezpečiť, že sa zhromaždia dostatočné informácie na posúdenie pokusu. Preto je potrebné stanoviť pravidlá týkajúce sa registrácie, vysledovateľnosti, označovania, kontroly úžitkovosti a podávania správ.
- (8) Vzhľadom na experimentálnu povahu opatrenia stanoveného v tomto rozhodnutí by množstvo sadiva zemiakov, ktoré sa má certifikovať, malo byť obmedzené.
- (9) Aby sa členským štátom umožnilo overiť, že maximálne množstvo sa neprekročí, výrobcovia, ktorí majú v rámci pokusu v úmysle vyrábať hľuzy sadiva alebo vysádzať sadenice, by mali mať povinnosť oznámiť množstvá, ktoré majú v úmysle vyprodukovať alebo vysadiť.
- (10) S cieľom získať prehľad o pokroku v rámci pokusu zúčastnené členské štáty každoročne predložia Komisii a iným členským štátom správu s množstvami uvádzanými na trh. Na konci pokusu by mali predložiť záverečnú správu obsahujúcu najmä výsledky terénnych prehliadok a prehliadok dávok a informácie o zdraví, identite a kvalite pravých semien zemiaka a sadeníc vypestovaných z takéhoto sadiva.
- (11) S cieľom umožniť výrobcovi a dodávateľovi v rámci pokusu produkovať a uvádzať na trh dostatočné množstvo hľúz sadiva a umožniť príslušným orgánom kontrolovať daný materiál a zhromažďovať dostatočné a porovnateľné informácie, ktoré by sa použili na prípravu záverečnej správy, by mal pokus trvať sedem rokov, čo je najdlhšie možné obdobie stanovené v článku 19 smernice 2002/56/ES.
- (12) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Predmet úpravy

1. Na úrovni Únie sa organizuje dočasný pokus s cieľom posúdiť, či za určitých podmienok výroba hľúz sadiva vyprodukovaných z mladých sadeníc vypestovaných z pravých semien zemiaka môže predstavovať lepšiu alternatívu k výrobe zo sadiva zemiakov a či sa preto môže považovať za prijatú podmienku udržiavania odrody a zdravotného stavu stanovenú v článku 2 písm. b) bod i) smernice 2002/56/ES.
2. Účelom pokusu je hodnotenie týchto prvkov:
  - a) či produkciu hľúz sadiva uvedených v odseku 1 možno považovať za „prijatú podmienku“ v zmysle článku 2 písm. b) bodu i) smernice 2002/56/ES a či pravé semená zemiaka možno považovať za sadivo generácie predchádzajúcej základnému sadivu v zmysle článku 2 písm. c) bodu i) uvedenej smernice;
  - b) či sú prijateľné hľuzy sadiva uvedené v odseku 1, ktorých veľkosť je menšia ako minimálna veľkosť stanovená v článku 10 ods. 1 smernice 2002/56/ES;
  - c) či je prijateľný odlišný počet generácií základného sadiva zemiakov a certifikovaného sadiva zemiakov, než je maximálny počet stanovený v bode 7 prílohy I k smernici 2002/56/ES;
  - d) či sú prijateľné hľuzy sadiva uvedené v odseku 1, ktoré majú vyššie percento vonkajších chýb, než je maximálny percentuálny podiel stanovený v bode 3 prílohy II k smernici 2002/56/ES;
  - e) či si hľuzy sadiva uvedené v odseku 1 zachovávajú po niekoľkých cykloch vegetatívneho množenia dostatočnú odrodovú pravosť a čistotu a či sú v prípade takýchto hľúz sadiva prijateľné odlišné stropy, než sú maximálne percentuálne podiely stanovené v prípade základného sadiva zemiakov v bode 1 písm. b) a v prípade certifikovaného sadiva zemiakov v bode 2 písm. b) prílohy I k smernici 2002/56/ES;

- f) či choroby šírené prostredníctvom osiva majú vplyv na kvalitu hľúz sadiva uvedených v odseku 1, a ak áno, či by sa v súvislosti s týmito chorobami mali stanoviť špecifické požiadavky;
- g) či je potrebné zaviesť osobitné požiadavky týkajúce sa výsledovateľnosti, identity, kvality a zdravia počas produkcie pravých semien zemiaka a sadeníc vypestovaných z pravých semien zemiaka s cieľom zabezpečiť kvalitu, identifikáciu a zdravie hľúz sadiva uvedených v odseku 1; a
- h) aký je najvhodnejší spôsob produkcie od pravých semien zemiaka po certifikované sadivo zemiakov v agroklimatických podmienkach prevládajúcich v Únii.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „pravé semená zemiaka“ je sadivo zemiakov v botanickom zmysle vyprodukované v Únii;
- b) „pokusné sadenice“ sú mladé sadenice vypestované z pravých semien zemiaka v Únii, ktoré sú určené na produkciu ďalších zemiakov;
- c) „pokusné hľuzy sadiva“ sú hľuzy sadiva vypestované z pokusných sadeníc v Únii;
- d) „pokusný materiál“ sú pravé semená zemiaka, pokusné sadenice a pokusné hľuzy sadiva.

Článok 3

Účasť členských štátov

1. Na pokuse sa môže zúčastniť ktorýkoľvek členský štát.
2. Členský štát, ktorý sa rozhodne zúčastniť sa na pokuse (ďalej len: „zúčastnený členský štát“), informuje Komisiu a ostatné členské štáty o svojej účasti.
3. Zúčastnený členský štát môže svoju účasť kedykoľvek ukončiť tak, že o tom príslušným spôsobom informuje Komisiu a ostatné členské štáty.

Článok 4

Úradná certifikácia a odchýlky od smernice 2002/56/ES

Do 31. decembra 2023 a v rámci kvantitatívneho limitu stanoveného v článku 5 môžu zúčastnené členské štáty úradne certifikovať pokusné hľuzy sadiva ako „základné sadivo zemiakov“ alebo „certifikované sadivo zemiakov“ v súlade s príslušnými ustanoveniami smernice 2002/56/ES, ak sú dané hľuzy sadiva v súlade s článkami 6 a 7 tohto rozhodnutia a ak ich vypestovali, vyprodukovali alebo uchovávali osoby registrované podľa článku 8 tohto rozhodnutia, za predpokladu, že dané pokusné hľuzy sadiva patria k odrode, ktorá spĺňa jednu z týchto podmienok:

- a) je uvedená v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov podľa článku 17 smernice Rady 2002/53/ES ⁽¹⁾;
- b) bola schválená v inom členskom štáte podľa článku 3 smernice 2002/53/ES;
- c) na účely prijatia danej odrody bola predložená platná žiadosť podľa článku 3 smernice 2002/53/ES.

⁽¹⁾ Smernica Rady 2002/53/ES z 13. júna 2002 o spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 1).

Na účely prvého odseku sa pokusné hľuzy sadiva považujú za vyprodukované v súlade s prijatými podmienkami udržiavania odrody a zdravotného stavu, ako sa uvádza v článku 2 písm. b) bode i) smernice 2002/56/ES, a považujú sa za vyprodukované zo sadiva generácie predchádzajúcej základnému sadivu, ako sa uvádza v článku 2 písm. c) bode i) uvedenej smernice.

Bod 1 písm. b) a bod 2 písm. b) prílohy I a bod 3 prílohy II k smernici 2002/56/ES sa neuplatňujú.

Článok 10 smernice 2002/56/ES sa neuplatňuje na hľuzy zberané z pokusných sadeníc.

Článok 5

Kvantitatívny limit

Certifikácia podľa článku 4 je v prípade každého zúčastneného členského štátu v každom roku obmedzená na kvantitu pokusných hľúz sadiva nepresahujúcu 0,3 % vyprodukovaného sadiva zemiakov alebo maximálne 10 hektárov sadiva zemiakov vysadených v danom roku v príslušnom zúčastnenom členskom štáte.

Do 30. apríla každého roka každý výrobca ohlásí príslušnému certifikačnému orgánu veľkosť plochy, na ktorej má v úmysle produkovať pokusné hľuzy sadiva v danom roku.

Článok 6

Požiadavky týkajúce sa kvality, identity a zdravia pokusných sadeníc a pravých semien zemiaka

Pokusné hľuzy sadiva sa produkujú z pokusných sadeníc, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené v oddiele A prílohy I a sú vypestované z pravých semien zemiaka pochádzajúceho z pohlavného kríženia imbredných rodičovských línií a spĺňajúceho požiadavky stanovené v oddiele B prílohy I.

Článok 7

Maximálny počet generácií

Odchylné od prvého a druhého odseku bodu 7 prílohy I k smernici 2002/56/ES je maximálny počet kombinovaných generácií základného sadiva zemiakov a certifikovaného sadiva zemiakov získaných z pravých semien zemiaka štyri.

Hľuzy zberané z pokusných sadeníc patria do prvej generácie.

Článok 8

Registrácia šľachtiteľov, výrobcov a osôb zodpovedných za udržiavanie odrôd zemiakov rozmnožených prostredníctvom pravých semien zemiaka

1. Každý zúčastnený členský štát vedie a aktualizuje verejný register fyzických alebo právnických osôb, ktoré vyrábajú pokusný materiál a uvádzajú ho na trh.

2. Osoby uvedené v odseku 1 predložia príslušnému certifikačnému orgánu žiadosť o svoje zaradenie do registra. Žiadosť musí obsahovať všetky tieto prvky:

- a) ich meno, adresu a kontaktné údaje;
- b) označenie príslušnej odrody.

Register musí obsahovať tieto prvky v prípade každej osoby.

Článok 9

Označovanie

Okrem informácií požadovaných v súlade so smernicou 2002/56/ES musí byť na obaloch alebo kontajneroch s pokusnými hľuzami sadiva uvádzanými na trh ako základné sadivo zemiakov alebo certifikované sadivo zemiakov úradné označenie obsahujúce údaje podľa oddielu A prílohy II.

Ku kontajnerom s pokusnými sadenicami musí byť priložený dokument vyhotovený dodávateľom, ktorý obsahuje informácie stanovené v oddiele B prílohy II.

Obaly pravých semien zemiaka musia byť označené náveskou dodávateľa s informáciami stanovenými v oddiele C prílohy II.

Úradná náveska, sprievodný dokument ku kontajnerom s pokusnými sadenicami a náveska dodávateľa musia byť vydané aspoň v jednom z úradných jazykov Únie.

Článok 10

Vysledovateľnosť

Zúčastnené členské štáty musia zabezpečiť vysledovateľnosť pokusného materiálu.

Dodávateľ vykonávajúci transfer pokusného materiálu inému dodávateľovi uchováva záznamy umožňujúce uvedenému dodávateľovi v prípade každého kusu pokusného materiálu identifikovať dodávateľa, ktorému bol presunutý transferom.

Dodávateľ, ktorému bol pokusný materiál transferom presunutý, uchováva záznamy umožňujúce uvedenému dodávateľovi v prípade každého kusu pokusného materiálu identifikovať dodávateľa, ktorý transfer vykonal.

Dodávateľia musia uchovávať záznamy uvedené v tomto článku do 31. marca 2024.

Článok 11

Úradné prehliadky

Certifikačné orgány v zúčastnených členských štátoch vykonávajú úradné prehliadky týkajúce sa produkcie pokusného materiálu a jeho uvádzania na trh. Bez toho, aby bol dotknutý článok 23 smernice 2002/56/ES, takéto úradné prehliadky sa týkajú prinajmenšom:

- a) overenia vyhlásení o množstvách, ktoré sa majú vyprodukovať, a oznámení množstiev uvádzaných na trh;
- b) analytickej čistoty, obsahu iných druhov a klíčivosti pravých semien zemiaka;
- c) súlad výrobcu a každej osoby, ktorí uvádzajú pokusný materiál na trh, s požiadavkami stanovenými v tomto rozhodnutí.

Prehliadky týkajúce sa písm. b) prvého odseku sa uskutočňujú aspoň raz za rok. Musia zahŕňať prehliadky v priestoroch dotknutých osôb a na poliach a v skleníkoch používaných na produkciu pravých semien zemiaka a pokusných sadenic.

Článok 12

Povinnosti týkajúce sa oznamovania a podávania správ

1. Do 28. februára každého roka musia dodávateľia informovať zodpovedný úradný orgán v zúčastnenom členskom štáte o množstvách pokusného materiálu, ktorý uviedli na trh počas predchádzajúceho roka. Zúčastnené členské štáty vedú záznamy o množstvách pokusného materiálu uvádzaného na trh. Uvedené informácie sa sprístupňujú certifikačnému orgánu na požiadanie.

2. Každý zúčastnený členský štát predkladá Komisii a ostatným členským štátom do 31. marca nasledujúceho roka za každý rok výročnú správu, ktorá obsahuje informácie uvedené v prílohe III, ak sú dané informácie k dispozícii. Uvedená správa musí vždy obsahovať informácie o množstvách pokusného materiálu uvádzaného na trh, a ak sú také informácie známe, aj o členskom štáte, pre ktorý bol pokusný materiál určený. Uvedená správa môže zahŕňať akékoľvek ďalšie informácie, ktoré zúčastnený členský štát považuje za relevantné.
3. Každý zúčastnený členský štát predloží Komisii a ostatným členským štátom do 31. marca 2024 záverečnú správu, ktorá obsahuje informácie uvedené v prílohe III. Uvedená správa musí obsahovať posúdenie podmienok pokusu a v prípade potreby posúdenie záujmu o zorganizovanie ďalšieho pokusu. Uvedená správa môže zahŕňať akékoľvek ďalšie informácie, ktoré zúčastnený členský štát považuje za dôležité z hľadiska účelu pokusu.
4. Zúčastnený členský štát, ktorý ukončí svoju účasť pred 31. decembrom 2023, predloží svoju záverečnú správu do 31. marca roku nasledujúceho po ukončení svojej účasti.

Článok 13

Adresáti

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli 21. marca 2017

Za Komisiu
Vytenis ANDRIUKAITIS
člen Komisie

PRÍLOHA I

POŽIADAVKY UVEDENÉ V ČLÁNKU 6

ODDIEL A

Požiadavky, ktoré majú spĺňať pokusné sadenice

1. Sadenice musia byť prakticky bez výskytu škodlivých organizmov alebo chorôb, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na ich kvalitu, alebo príznakov či symptómov, ktoré znižujú ich úžitkovosť, a najmä bez výskytu týchto škodlivých organizmov: *Rhizoctonia solani* Kühn, *Phytophthora infestans* (Mont.) de Bary, *Alternaria solani* Sorauer, *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl., *Verticillium dahlia* Kleb., *Verticillium albo-atrum* Reinke & Berthold, zvinutka zemiaka, vírus zemiakov A, vírus zemiakov M, vírus zemiakov S, vírus zemiakov X a vírus zemiakov Y.
2. Sadenice musia byť bez symptómov bakteriálneho černenia stoniek.
3. Sadenice musia mať dostatočnú odrodovú pravosť a odrodovú čistotu.
4. Sadenice musia byť prakticky bez výskytu chýb, ktoré by mali negatívny vplyv na kvalitu a úžitkovosť výsadbového materiálu.

ODDIEL B

Požiadavky, ktoré majú spĺňať pravé semená zemiaka

1. Semená musia mať dostatočnú odrodovú pravosť a odrodovú čistotu.
  2. Prítomnosť chorôb a škodlivých organizmov, ktoré znižujú úžitkovosť semien, musí byť na čo najnižšej úrovni.
  3. Analytická čistota, obsah iných rastlinných druhov a klíčivosť semien musia byť dostatočné na to, aby sa zaručila kvalita a úžitkovosť pokusného materiálu.
-

PRÍLOHA II

POŽIADAVKY NA OZNAČOVANIE UVEDENÉ V ČLÁNKU 9

- A. Označenie podľa prvého odseku článku 9 „Hľuzy sadiva vypestované z pravých semien zemiaka, dočasný pokus podľa pravidiel a noriem EÚ“.
- B. Informácie podľa druhého odseku článku 9:
1. označenie „dočasný pokus podľa pravidiel a noriem EÚ“;
  2. názov zodpovedného úradného orgánu a príslušného členského štátu alebo ich iniciály;
  3. registračné číslo alebo číslo povolenia dodávateľa;
  4. názov výrobcu;
  5. referenčné číslo dávky;
  6. druh, uvedený aspoň pod jeho botanickým názvom;
  7. odroda;
  8. množstvo (počet mladých sadeníc);
  9. členský štát produkcie;
  10. označenie „Sadenice vypestované z pravých semien zemiaka“;
  11. ošetrenie, ak je to uplatniteľné.
- C. Informácie uvedené v treťom odseku článku 9:
1. označenie „dočasný pokus podľa pravidiel a noriem EÚ“;
  2. názov zodpovedného úradného orgánu a príslušného členského štátu alebo ich iniciály;
  3. názov a adresa alebo registračný kód z verejného registra dodávateľa zodpovedného za pripevnenie návesky;
  4. referenčné číslo dávky;
  5. druh, uvedený aspoň pod jeho botanickým názvom;
  6. odroda;
  7. členský štát produkcie;
  8. označenie „Pravé semená zemiaka“;
  9. deklarovaná čistá alebo hrubá hmotnosť alebo deklarovaný počet osiva;
  10. v prípade, ak sa uvádza hmotnosť a použijú sa granulované pesticídy, pelety alebo iné pevné prídavné látky, uvedie sa charakter daných prídavných látok a približný pomer hmotností čistého osiva a celkovej hmotnosti;

PRÍLOHA III

INFORMÁCIE, KTORÉ SA MAJÚ UVIESŤ V SPRÁVE PODĽA ČLÁNKU 12

1. počet osôb zaregistrovaných podľa článku 8 ods. 1;
  2. množstvá pravých semien zemiaka, pokusných sadeníc a pokusných hlúz sadiva uvádzaných na trh, a ak je to uplatniteľné, členský štát, pre ktorý boli pravé semená zemiaka, pokusné sadenice a pokusné hlúzy sadiva určené;
  3. výsledky kontrol pravých semien zemiaka, pokiaľ ide o analytickú čistotu, obsah iných druhov a klíčivosť, ako aj použité analytické metódy a tolerancie;
  4. informácie pomáhajúce určiť vhodnú veľkosť dávky a veľkosti vzoriek v prípade pravých semien zemiaka vrátane opisov použitých metód odberu vzoriek osiva a tolerancií;
  5. výsledky skúšok v súvislosti s pokusnými sadenicami, pokiaľ ide o odrodovú pravosť a čistotu, ako aj použité metódy a tolerancie;
  6. výsledky skúšok, pokiaľ ide o odrodovú pravosť a odrodovú čistotu hlúz a poškodených hlúz;
  7. výsledky porovnávacích skúšok;
  8. posúdenie zdravia a kvality sadiva zemiakov pochádzajúceho z pravých semien zemiaka zo strany používateľov;
  9. analýza nákladov a prínosov, ktorá umožňuje dospieť k záveru, či produkcia hlúz sadiva pochádzajúcich z pravých semien zemiaka je alebo nie je lepšou alternatívou k produkcii sadiva zemiakov.
-